

Հայարփի Մանթաշի Սիմոնյան

Ֆարմացիայի ինստիտուտ

Ֆարմաքիմիայի և ֆարմակոգնոզիայի ամբիոն
Ամբիոնի վարիչ, դոցենտ

34-11
(060) 71-04-11

hayarpi.simonyan@ysu.am

Կրթություն

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Քիմիայի ֆակուլտետ
Տարեթիվ	2001 - 2006
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Տարեթիվ	2014
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Քիմիական գիտություններ
Գիտական ղեկավար	Աշոտ Սաղյան
Գիտական թեմա	Նոր հետերոցիկլիկ տեղակալված ոչ սպիտակուցային α -ամինաթթուների կենսամիմետիկ ասիմետրիկ սինթեզ

Լեզուների իմացություն

English Русский

Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն	Համաշխարհային բանկի հայաստանյան EU4INNOVATION նախագիծ
Ժամանակահատված	2019 - 2022
Պաշտոն	Քիմիայի փորձագետ
Հաստատություն	ԵՊՀ Ֆարմացիայի ինստիտուտ, Ֆարմաքիմիայի և ֆարակոգնոզիայի ամբիոն
Ժամանակահատված	2017 մինչ օրս
Պաշտոն	ամբիոնի վարիչ
Հաստատություն	«Արարատյան բակալավրիատ» ծրագրի քննական կենտրոն
Ժամանակահատված	2016 - 2018
Պաշտոն	քիմիայի առարկայական մասնագետ

Հաստատություն ԵՊՀ Ֆարմացիայի ինստիտուտ
Ժամանակահատված 2014 - 2017
Պաշտոն ասիստենտ

Հաստատություն ԵՊՀ Ֆարմացիայի ինստիտուտ
Ժամանակահատված 2014 մինչ օրս
Պաշտոն ավագ գիտաշխատող

Հաստատություն ՀՀ ԳԱԱ “Հայկենսատեխնոլոգիա” ԳԱԿ
Ժամանակահատված 2007 - 2019
Պաշտոն գիտաշխատող

Հաստատություն ԵՊՀ քիմիայի ֆակուլտետ
Ժամանակահատված 2006 - 2014
Պաշտոն կրտսեր գիտաշխատող

Գիտական հետաքրքրություններ

- Ոչ սպիտակուցային ամինոթթուրների ասիմետրիկ սինթեզ

Միջազգային կոնֆերանսների և սեմինարների մասնակցություն

22/07/2022 - 03/08/2022 - Գիտական համագործակցություն
Նեապոլի ազգային հետազոտությունների խորհրդի Կենսակառուցվածքների և կենսապատկերների ինստիտուտի
Իտալիա

18/02/2020 - 21/02/2020 - Համատեղ ուսումնական կրթական ծրագրերի քննարկում
Ռուսաստանի ժողովուրդների բարեկամության ինստիտուտ, ՌԴ Բելգորոդի
պետական ազգային հետազոտական ինստիտուտ
Ռուսաստանի Դաշնություն

01/09/2019 - 05/09/2019 - “Սինթետիկ և բժշկական քիմիայի ձեռքբերումները” 8-րդ միջազգային
սիմպոզիում
Աթենք
Հունաստան

08/07/2018 - 13/07/2018 - Բելգիական օրգանական սինթեզների 16-րդ սիմպոզիում
Բրյուսել
Բելգիա

24/07/2017 - 26/07/2017 - “Կանաչ քիմիա և տեխնոլոգիաներ” 5-րդ միջազգային գիտաժողով
Հռոմ
Իտալիա

03/08/2015 - 07/08/2015 “Ամինոթթուների, պեպտիդների և սպիտակուցների” 14-րդ միջազգային կոնգրեսս
Վիեննա
Ավստրիա

29/07/2014 - 31/07/2014 “Կանաչ քիմիա” և կայուն միջազգային կոնգրեսս
Բարսելոնա
Իսպանիա

09/10/2013 - 13/10/2013 Երիտասարդ քիմիկոսների 11-րդ միջազգային գիտաժողով
Պոզնան
Լեհաստան

17/09/2013 - 21/09/2013 “Հետերոցիկլիկ միացությունների քիմիայի նոր ուղղությունները” 3-րդ միջազգային գիտաժողով
Պյատիգորսկ
Ռուսաստանի Դաշնություն

17/05/2013 - 19/05/2013 Երիտասարդ քիմիկոսների 3-րդ միջազգային գիտաժողով
Թբիլիսի
Վրաստան

12/11/2012 - 16/11/2012 “Ազոտ պարունակող հետերոցիկլների քիմիա” 6-րդ միջազգային գիտաժողով
Խարկով
Ուկրաինա

21/04/2012 - 23/04/2012 Երիտասարդ քիմիկոսների երկրորդ միջազգային գիտաժողով
Թբիլիսի
Վրաստան

Անդամակցություն

**Հաստատություն
Ժամանակահատված** Երիտասարդ քիմիկոսների ասոցիացիայի անդամ
2013 - 2023

**Հաստատություն
Ժամանակահատված** ՀՀ «Կենսատեխնոլոգիաների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության անդամ
2014 - 2023

**Հաստատություն
Ժամանակահատված** ԵՊՀ Ֆարմացիայի ինստիտուտի գիտական խորհուրդ
2015 - 2023

Պետական մրցանակներ և պատվավոր կոչումներ

2015 Պետական մրցանակ ճշգրիտ և բնական գիտությունների բնագավառում «Նոր սերնդի ոչ սպիտակուլոցային ամինոթթվաների արդյունավետ փոքրածավալ արտադրական տեխնոլոգիա» աշխատանքի համար,

---

Հրատարակումներ

Հոդված

BSA Binding and Aggregate Formation of a Synthetic Amino Acid with Potential for Promoting Fibroblast Proliferation: An In Silico, CD Spectroscopic, DLS, and Cellular Study

Hayarpi Simonyan, Rosanna Palumbo, Satenik Petrosyan, Anna Mkrtchyan, Armen Galstyan,

Ashot Saghyan, Pasqualina Liana Scognamiglio, Caterina Vicidomini, Marta Fik-Jaskólká,

Giovanni N. Roviello

Biomolecules 2024 579

Հոդված

Advances in Amino Acid-Based Chemistry

Hayarpi Simonyan, Rosanna Palumbo, Giovanni N.Roviello

Pharmaceuticals 2023 1490

Հոդված

Asymmetric Synthesis of Derivatives of Alanine via Michael Addition Reaction and their Biological Study

Mkrtchyan Anna, Tovmasyan Anna, Paloyan Ani, Sargsyan Armen, Simonyan Hayarpi, Sahakyan Lusine,

Petrosyan Satenik, Hayriyan Liana, Sargsyan Tatevik

Synlett 2022 2013-2018

Հոդված

Spectroscopic and SEM evidences for G4-DNA binding by a synthetic alkyne-containing amino acid with anticancer activity

Marta A.Fik-Jaskólká, Anna F.Mkrtchyan, Ashot S.Saghyan, Rosanna Palumbo, Agnieszka Belter,

Liana A.Hayriyan, Hayarpi Simonyan, ValentinaRoviello, Giovanni N.Roviello

SPECTROCHIMICA ACTA PART A-MOLECULAR AND BIOMOLECULAR SPECTROSCOPY 2020 117884

Հոդված

Biological macromolecule binding and anticancer activity of synthetic alkyne-containing L-phenylalanine derivatives

Marta A. Fik-Jaskólká, Anna F. Mkrtchyan, Ashot S. Saghyan, Rosanna Palumbo, Agnieszka Belter,

Liana A. Hayriyan, Hayarpi Simonyan, Valentina Roviello, Giovanni N. Roviello

Amino Acids 2020 755-769

Հոդված

Исследование асимметрического нуклеофильного бис-присоединения дегидроаланиновых комплексов Ni(II)

Петросян С. Г., Симонян А. М., Мкртчян А. Ф., Саакян Л. Ю., Цатурян А. О., Сагян А. С.

Հայաստանի քիմիական հանդես 2020 213-222

ՈՒՏՈՒՄԱՆ ԺՆՆԱՐԿ

Ամինաթթվաների ֆիզիկաքիմիական, օպտիկական հատկությունները և ստացման եղանակները
Հ.Ս. Սիմոնյան, Ա.Ֆ. Մկրտչյան

ՈՒՏՈՒՄՆԱԿԱՆ ձեռնարկ

ՊԵՊՏԻԴՆԵՐ, ՖԵՐՄԵՆՏՆԵՐ

Ա. Ֆ. Մկրտչյան, Հ.Մ. Սիմոնյան

2018 36

Հոդված

Synthesis and biological evaluation of a novel Amadori compound

Hayarpi Simonyan, Giovanni N. Roviello, Roberta Iannitti, Valentina Roviello, Rosanna Palumbo,

Caterina Vicidomini

Amino Acids 2017 327-335

<http://link.springer.com/journal/726>

Հոդված

Асимметрический синтез новых гетероциклически замещенных аналогов α-аминомасляной кислоты, содержащих замещенные триазольные группы в боковом радикале

А.С.Сагиян, Л.Ю.Саакян, А.М.Симонян, С.Г.Петросян, А.Ф.Мкртчян, М.А.Самвелян, Т.В.Кочикян,

П.Лангер

Химический Журнал Армении 2017 71-81

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

Հոդված

Асимметрический синтез новых гетероциклически замещенных аналогов (S)-α-аланина, содержащих 3,4-дизамещенные -5-тиоксо-1,2,4-триазолы в боковом радикале

А.М.Симонян, А.С.Сагиян, Л.Ю.Саакян, Н.Н.Багян, А.О.Восканян, Ж.Н.Сарибекян, М.А.Самвелян,

Т.В.Кочикян

Химический Журнал Армении 2017 82-91

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

Հոդված

Lac-L-TTA, a novel lactose-based amino acid-sugar conjugate for anti-metastatic applications

Hayarpi Simonyan, Giovanni N. Roviello, Roberta Iannitti, Rosanna Palumbo, Caterina Vicidomini,

Valentina Roviello

Amino Acids 2017 1347-1353

<http://link.springer.com/journal/726>

Հոդված

Асимметрический синтез (S)-b-(4-(b-фенэтил)-3-бутил-5-тиоксо-1,2,4-триазол-1-ил)-α-аланина

А.М. Симонян

Հայաստանի քիմիական հանդես 2017 522-528.

Հոդված

ВЫДЕЛЕНИЕ ПРОЛИНА ИЗ СМЕСИ АМИНОКИСЛОТ

А.М. Симонян, А.С. Сагиян, Ж.Н. Сарибекян, А.Е. Агаджанян

Հայաստանի քիմիական հանդես 2017 417-429

Հոդված

New generations of optically active non-proteinogenic α -amino acids, synthesis and study

Hovhannisyan A. M., Saghyan A. S., Mkrtchyan A. F., Simonyan H. M

Հայաստանի քիմիական հանդես 2016 81-101

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

Հոդված

Synthesis of enantiomerically enriched amino acids containing acetylenic bond in the side-chain radical

Hayarpi M. Simonyan, Ashot. S. Saghyan, Anna F. Mkrtchyan, Ani J. Karapetyan, Zorayr Z. Mardiyan,

Liana A. Hayriyan

International Journal of Chemical Engineering and Applications 2016 413-416

<http://www.ijcea.org/>

Հոդված

Синтез положительно заряженных комплексов CoIII и их исследование в качестве хиральных катализаторов в реакциях асимметрического генерирования С-С связи.

Мкртчян А. Ф., Геолчанян А. В., Симонян А. М., Петросян С. Г., Сагиян А. С., Малеев В. И.,

Белоконь Ю. Н., Хрусталеv В. Н

Химический Журнал Армении 2015 108-121

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

Հոդված

АСИММЕТРИЧЕСКИЙ СИНТЕЗ НОВЫХ ЭНАНТИОМЕРНО ОБОГАЩЕННЫХ НЕНАСЫЩЕННЫХ α -АМИНОКИСЛОТ

А. Ф. МКРТЧЯН, Э. З. МАРДИЯН, А. Ж. КАРАПЕТЯН, А. С. ПОГОСЯН, С. Г. ПЕТРОСЯН, А. М. СИМОНЯН,

А. О. ЦАТУРЯН, А. С. САГИЯН

Химический Журнал Армении 2015 403-412

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

Հոդված

Thiophenyl-substituted triazolyl-thione L-alanine: asymmetric synthesis, aggregation and biological properties

Ashot S. Saghyan, Hayarpi M. Simonyan, Petrosyan G. Satenik, Arpine V. Geolchanyan,

Giovanni N. Riovello, Domenica Musumeci, Valentina Roviello

Amino Acids 2014 2325-2332

<http://link.springer.com/journal/726>

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of new enantiomerically enriched α -amino acids

A.S. Saghyan, A.F. Mkrtchyan, S.G. Petrosyan, J.A. Yedoyan, A.M. Simonyan, A.V. Geolchanyan,

P. Langer, A.M. Petrosyan

Գիտաժողովի նյութ

Metallocomplex precursors for the synthesis of 18f-fluorinated aromatic amino acids labelled in alpha fluoromethyl moiety

A. V. Geolchanyan, A. S. Saghyan, A. F. Mkrtchyan, S. G. Petrosyan, H. M. Simonyan, V. I. Maleev,

Yu. N. Belokon, R. Schibli, R. N. Krasikova

Գիտաժողովի նյութ

Efficient method for the synthesis of novel enantiomerically enriched derivatives of propargylglycine

Anna F. Mkrtchyan, Ashot S Saghyan, Liana A Hayriyan, Ani J Karapetyan, Zorayr Z Mardiyan, Hayarpi M Simonyan, Adonc Hovhannes

---

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of potential biologically active new heterocyclic analogs of (S)- α -alanine containing 3,4-substituted 5-thioxo-1,2,4- triazoles in the side-chain radical

H.M. Simonyan, L.Yu. Sahakyan, S.Gh. Petrosyan, A.F. Mkrtchyan, N.N. Baghyan,, J.N. Saribekyan, A.S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of new heterocyclic analogs of alpha-aminopropionic acid and alpha-aminobutyric acid via Michael nucleophilic addition reactions

Hayarpi Simonyan, Lusine Sahakyan, Anna Mkrtchyan, Satenik Petrosyan, Ashot Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Efficient method for the synthesis of novel enantiomerically enriched derivatives of unsaturated amino acids

Ashot Saghyan, Anna Mkrtchyan, Liana Hayriyan, Zorayr Mardiyan, Hayarpi Simonyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of enantiomerically enriched analog of α -aminobutyric acid containing heterocycle in the side chain radical .

L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan, H.M. Simonyan, S.Gh.Petrosyan, A.F.Mkrtchyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis and biological activity of novel heterocycle substituted analogues of α -aminobutyric acid

Sahakyan L.Yu., Simonyan H. M, Petrosyan S. Gh., Mkrtchyan A. F., Simonyan M. A., Saghyan A. S., Sekoyan E. S.

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of potential biologically active new analogs of (S)-alanine containing nitrogenous bases in the side-chain radical

H.M.Simonyan, L.Yu. Sahakjan, A.F.Mkrtchyan, S.Gh.Petrosyan, N.N.Baghyan, A.O.Voskanyan, J.N.Saribekyan, A.S.Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Асимметрический синтез новых производных (S)- α -аланина, содержащих 3-замещенные 4-изобутил-5-тиоксо-1,2,4-триазолы в боковом радикале

А.М.Симонян, Н.Н.Багян, А.О.Восканян, Ж.Н.Сарибекян, Л.Ю.Саакян, А.Ф.Мкртчян, С.Г.Петросян, А.С.Сагиян

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of enantiomerically enriched analogs of N-allylglycine

L.A.Hayriyan, A.F.Mrtchyan, Z.Z.Mardiyan, A.J.Karapetyan, H.V. Adonc, H.M. Simonyan, S.Gh. Petrosyan, L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Synthesis of optically pure (S)-2-amino-5-(3-fluorophenyl)-2-(prop-2-yn-1-yl)pent-4-ynoic acid by using Sonogashira reaction

Z.Z. Mardiyan, L.A. Hayriyan, A.F.Mkrtchyan, A.X.Tsaturyan, A.J. Karapetyan, H.V. Adonc, H.M. Simonyan, S.Gh.Petrosyan, L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of enantiomerically enriched new analogs of Ni II complexes of (S)-propargylglycine

L. Hayriyan, A. Saghyan, H. Simonyan, A. Karapetyan, Z. Mardiyan, A. Mkrtchyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of optically active derivatives of α -aminobutyric acid containing triazole groups in the side chain radical

L.Sahakyan, H.Simonyan, S. Petrosyan, A. Mkrtchyan, A. Saghyan, E. Sekoyan

---

Գիտաժողովի նյութ

SYNTHESIS OF A NOVEL HETEROCYCLIC AMINO ACID AND ITS USE FOR THE SYNTHESIS OF SUGAR-AMINO ACID CONJUGATES

Hayarpi Simonyan, Giovanni Roviello, Anna Mkrtchyan, Lusine Sahakyan, Satenik Petrosyan,

Ashot Saghyan
